

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਕਰਨਲ ਹਿਜ਼ ਹਾਈਨੈਸ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਬੰਸ ਬਹਾਦਰ, ਹਾਕਮ,
ਫਰੀਦਕੋਟ

ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1954 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 158 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ (1953 ਦਾ XI)—
ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 22, 23 ਅਤੇ 25—ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਸਥਾਈ
ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1948 ਦੇ XLVIII ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ—ਇਸਦੇ
ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ—ਕੀ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ 1953 ਦੇ ਉਪਚਾਰੀ ਜਾਂ
ਉਪਚਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ-ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ -ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ
ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ (1897 ਦਾ X), ਸੈਕਸ਼ਨ 22-ਇਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ-
ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ-ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ
ਕਾਰਵਾਈ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ,
ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ
ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ
'ਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਪਚਾਰੀ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਬਾਅਦ ਦੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ
ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ
ਲਈ ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ
ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼
ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਪਚਾਰਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਐਕਟ
ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 22
ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ
ਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

ਮੰਨਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ
ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ
ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ
ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਸੰਚਾਲਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ
ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ
ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ

ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਪਕ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਕਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ.ਐਮ. ਲਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 30 ਅਗਸਤ, 1954 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ 1,74,224-5-0 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ।

ਕੇ. ਸੀ. ਪੁਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ.ਡੀ. ਬਾਹਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ, ਜ.- ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ (ਐਫ.ਏ.ਓ. ਨੰ. 158 ਅਤੇ 163 ਆਫ 1954) ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਆਈ.ਐਮ. ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ, ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ 1,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਜਾਏ 602 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ 23 ਮਾਰਚ, 1948 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਬਜ਼ਾ 22 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ 1953 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਵੱਲੋਂ 1,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 425 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਐਕਟ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਮ, ਮੈਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਗਭਗ 7,00,000 ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.- ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1948, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

23 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਲਸ ਨੇ 30 ਅਗਸਤ, 1954 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾਲਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1,74,224-5-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 7,43,885-13-3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ 1,12,013-1-6 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

24 ਨਵੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ 1948 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਐਕਟ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਰੀਕਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਐਕਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ 1948 ਦਾ ਐਕਟ ਬਰਕਰਾਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ (ਮੇਸਰਸ ਗੋਰਪਨ ਦਾਸ ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਕੌਂਸਲ (1) ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਵੇਣੂਗੋਪਾਲਾ ਰੈਡੀਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸਵਾਮੀ ਰੈਡੀਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) .

ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 23 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਗੀ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ

ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। 1953 ਦਾ ਐਕਟ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ (ਜੋ ਕਿ 1953 ਦਾ ਐਕਟ ਹੈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

23 (1) ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਮੰਗ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਗ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਕਤ ਐਕਟ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੀ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਜੋ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ (1), ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ 1894 ਅਤੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਤੇ (2) 1894 ਅਤੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਤ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

25. (2) ਸ਼ਕੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

* * * * *

ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1953 ਦਾ ਐਕਟ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 1894 ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਹਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟਾਂ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਮੰਗੀ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੀ ਨੀਅਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ:-

“ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ 1948 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 1953 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ?

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਫੂਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.- ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਿਕੂਇਜ਼ਸ਼ਨਿੰਗ ਆਫ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ 1894 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।

23 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਲਸ ਨੇ 30 ਅਗਸਤ, 1954 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਾਲਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1,74,224-5-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 7,43,885-13-3 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ 1,12,013-1-6 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰੀਕਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਆਫ਼ ਇਮੋਵੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ 1953 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ:-

"ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1948 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ, 1953 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ?

24 ਨਵੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ 1948 ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਗਣ ਜਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੈਸਟਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਬੇਅਰਥ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਅਗਸਤ, 1951 ਨੂੰ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ (ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1951 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1951 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਹਰ ਮੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਮੰਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ 1953 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਿਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮੰਗ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1953 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਸਨੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਪਚਾਰੀ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ, ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਉਪਚਾਰਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, 23 ਅਤੇ 25 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 25 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ? 1953 ਦਾ ਐਕਟ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਠੋਸ ਜਵਾਬ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ

ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ, 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ 1894 ਜਾਂ 1948 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵੀ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਜੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ 1953 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1953 ਦਾ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ ਕਿ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-

22. ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਦ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਆਰਡਰ, ਸਕੀਮ, ਨਿਯਮ, ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਆਰਡਰ, ਸਕੀਮ, ਨਿਯਮ, ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਮਿਸਟਰ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ" ਸਮੀਕਰਨ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਦਾ

ਕੋਈ ਐਕਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੋਲਟਨ ਬਨਾਮ ਗੇਵਿਨ (1)। ਜੇਕਰ 1951 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, ਜੋ ਕਿ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਾ ਧਿਆਨ ਈਸਟ ਐਂਡ ਡੈਵੈਲਿੰਗਜ਼ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫਿਨਸਬਰੀ ਬੋਰੋ ਕਾਉਂਸਿਲ (2) ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਪਸਟਨ ਦੇ ਲਾਰਡ ਐਸਕੁਇਥ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਸਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। * * * *"

ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।"

ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਵਿਨਾਇਕ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਕਲਪਨਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਈਆ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ, ਮੰਨਣਯੋਗ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਇਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1953 ਦਾ ਐਕਟ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

7 (3) ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ-

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ, ਮੰਗ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪੱਤੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦੂਜਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਬਕਾ ਪੋਸਟ ਫੈਕਟੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੱਛਮੀ ਕਾਉਂਟੀਜ਼ ਰੇਲਵੇ ਬਨਾਮ ਵਿੰਡਸਰ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਵਾਟਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਲਈ" ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਚੀਜ਼, ਜੇਕਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰੋਲ ਸਰੀਰਕ ਲੋੜ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰਾਜੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਚੁਣੀ ਗਈ ਵਿਆਪਕ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੀਸਰਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੈ, ਉਹ 1948 ਦੇ ਐਕਟ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ 29 ਨਵੰਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ 1953 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। ਨਾ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਂਟਗੋਪਾਲਾ ਰੇਡਡੀਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਸਵਾਮੀ ਰੇਡਡੀਅਰ (1), ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ (ਮੈਸਰਜ਼ ਗੋਰਧਨ ਦਾਸ-ਬਲਦੇਵ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਇਨ ਕੌਂਸਲ (2))। ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ (ਮੈਕਸਵੇਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਪੰਨਾ 221)। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸਮਾਪਤੀ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ (ਵੇਂਟ-ਗੋਪਾਲਾ ਰੇਡਡੀਅਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਸਵਾਮੀ ਰੇਡਡੀਅਰ (1))।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸਦਾ ਸਾਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated By:- Megha Mahajan